

OBSAH

ÚVODNÍ STUDIE (Jan Kalivoda)

Isidor ze Sevilly a jeho pravda slov	11
Pokorná služba svobodných umění	33

ETYMOLOGIE I (latinsko-český text s poznámkami)	48
---	----

GRAMATIKA

1. Nauka a umění	49
2. Sedmero svobodných umění	51
3. Obecné vzdělání	51
4. Latinská abeceda	57
5. Gramatika	63
6. Slovní druhy	63
7. Jméno	65
8. Zájmeno	73
9. Sloveso	75
10. Příslovce	81
11. Participium	81
12. Spojka	81
13. Předložka	83
14. Citoslovce	83
15. Písmena podle gramatiků	83
16. Slabika	85
17. Stopy	85
18. Přízvuky	95
19. Značky přízvuků	97
20. Interpunkční znaménka	99
21. Textové značky	101

22. Těsnoepisné značky	105
23. Soudní značky	107
24. Vojenské značky	109
25. Dopisní značky	109
26. Znaková řeč	111
27. Pravopis	111
28. Analogie	121
29. Etymologie	121
30. Glosy	125
31. Rozdíly	125
32. Barbarismus	125
33. Solécismy	129
34. Chyby	131
35. Metaplasmy	137
36. Stylistické figury	141
37. Tropy	149
38. Próza	169
39. Metra	171
40. Bajky	181
41. Dějepisectví	183
42. První dějepisci	185
43. Užitečnost dějepisectví	185
44. Druhy dějepisectví	185

ETYMOLOGIE II (latinsko-český text s poznámkami)	188
--	-----

RÉTORIKA A DIALEKTIKA

1. Rétorika a její název	189
2. Vynálezci rétorického umění	189
3. Pojem „řečník“ a části rétoriky	191
4. Tři druhy projednávaných otázek	191
5. Dvojí základ sporu	195
6. Trojí sporná otázka	199
7. Čtyři části řeči	199
8. Pět typů případů	201
9. Sylogismus	201
10. Zákon	207
11. Sentence	209

12. Potvrzení a vyvrácení	209
13. Personifikace	211
14. Mravopis	211
15. Druhy otázek	213
16. Stylistika	213
17. Tři druhy řečnického stylu	213
18. Člen, úsek, souvětí	215
19. Vyvarování se chyb v hláskách, slovech a větách	215
20. Spojení slov	217
21. Slovní a myšlenkové figury	219
22. Dialektika	237
23. Rozdíl mezi dialektikou a rétorikou	237
24. Definice filosofie	239
25. Porfyriovy „Isagogy“	245
26. Aristotelovy „Kategorie“	247
27. „Perihermeneias“	253
28. Dialektické sylogismy	255
29. Výtah z knihy Maria Victorina o rozdělení definic	261
30. Topiky	267
31. Protiklady	275

ETYMOLOGIE III (latinsko-český text s poznámkami)	280
---	-----

MATEMATIKA

Předmluva	281
1. Název „aritmetika“	283
2. Vynálezci aritmetiky	283
3. Co je číslo	283
4. Důležitost čísel	287
5. První rozdělení čísel na suchá a lichá	287
6. Druhé rozdělení celého čísla	291
7. Třetí rozdělení celého čísla	295
8. Rozdíl mezi aritmetikou, geometrií a hudbou	299
9. Nekonečnost čísel	301
10. Vynálezci geometrie a její název	301
11. Rozdělení geometrie na čtyři části	303
12. Geometrické útvary	303
13. Geometrický průměr	305

HUDBA

15. Hudba a její název	307
16. Vynálezci hudby	307
17. Působení hudby	309
18. Tři části hudby	309
19. Potrojně rozdělení hudby	311
20. První typ: hudba harmonická	311
21. Druhý typ: hudba organická	315
22. Třetí typ: hudba rytmická	319
23. Harmonický průměr	323

ASTRONOMIE

24. Název „astronomie“	325
25. Vynálezci astronomie	325
26. Učitelé astronomie	327
27. Rozdíl mezi astronomií a astrologií	327
28. Vědní obor astronomie	329
29. Vesmír a jeho název	329
30. Podoba vesmíru	329
31. Nebe a jeho název	329
32. Poloha nebeské sféry	331
33. Pohyb nebeské sféry	331
34. Dráha nebeské sféry	331
35. Rychlost nebe	331
36. Nebeská osa	333
37. Nebeské póly	333
38. Nebeské veřeje	333
39. Nebeská klenba	333
40. Nebeské brány	335
41. Dvojitá tvář nebe	335
42. Čtyři nebeská pásma	335
43. Hemisféry	337
44. Pět nebeských kruhů	337
45. Kruh zvířetníku	339
46. Mléčná dráha	339
47. Velikost Slunce	339
48. Velikost Měsíce	339

49. Povaha Slunce	341
50. Dráha Slunce	341
51. Působení Slunce	341
52. Pouť Slunce	343
53. Světlo Měsíce	343
54. Podoby Měsíce	345
55. Novoluní	345
56. Dráha Měsíce	345
57. Blízkost Měsíce u Země	347
58. Zatmění Slunce	347
59. Zatmění Měsíce	347
60. Rozdíl mezi pojmy „stellae“, „sidera“ a „astra“	347
61. Světlo hvězd	349
62. Postavení hvězd	349
63. Dráha hvězd	349
64. Rozmanité dráhy hvězd	349
65. Vzdálenosti hvězd	349
66. Perioda hvězd	351
67. Planety	351
68. Předbíhání či antegradace hvězd	351
69. Zpětný pohyb či retrogradace hvězd	353
70. Zastavení hvězd	353
71. Názvy hvězd a důvody jejich pojmenování	353

PŘÍLOHY

1. Výklad níže nakreslených obrázků	367
2. Typy čísel	372
3. Geometrické útvary	373
4. Podoby Měsíce	374

<i>Ediční poznámka</i>	375
<i>Citované prameny</i>	377
<i>Literatura</i>	382
<i>Seznam zkratk</i>	383